

χαζόμεθα πολλάκις τὰς μεγάλας τῆς Εὐρώπης δυνάμεις πρὸς χάριν ἡμῶν εἰς ἀντίπαλα διακρουμένους στρατόπεδα, καὶ μεγάλην καὶ βαθεῖαν ἐνομίζομεν ὅτι ἐτεκταίνομεν πολιτικὴν εἰς τὴν μὲν ἢ τὴν δὲ αὐτῶν διὰ τῶν ἐνταῦθα πρέσβειων αὐτῶν προσηλούμενοι, καὶ περιφυλαύτως ἐσωρεύομεν Πήλιον ἐπὶ Ὀσσαν, φρονταζόμενοι ἡμᾶς αὐτοὺς τὸν ἄξωνα τῶν τοῦ κόσμου περιπετειῶν, καὶ τῆς ἀμάξης τὴν μυῖαν, ἰδοὺ πῶς περὶ Ἑλλάδος ἐσκέπτοντο οἱ μεγάλοι τῆς γῆς, ἰδοὺ τί ἔγραψε τῇ 20 Μαΐου 1843 ὁ Κ. Γίζωτος τῷ ἐν Πετροπόλει ἐπιτετραμμένῳ τῆς Γαλλίας Κ. Ἀνδρῆ περὶ ἐπιστολῆς τινος τοῦ κόμητος Νεσσελρόδ, διακοινοθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ Ῥωσικοῦ πρέσβειος, Κ. Κισσελέφ. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη συμπεριλαμβάνεται ἐν ἑτέρῳ τινὶ ἔργῳ τοῦ συγγραφέως (α), καὶ δὲν θέλει ἀναμφιδόλως παραλειφθῇ ἀπὸ τοῦ Ε'. τόμου τῶν ἀπομνημονευμάτων αὐτοῦ.

« Τὸ δεύτερον ἐγγράφον, ἔλεγεν ὁ Κ. Γίζωτος τῷ Κ. Δανδρῆ, ἀναφέρεται εἰς τῆς Ἑλλάδος τὰς ὑποθέσεις. Ὁ Κ. Νεσσελρόδ χαίρει διὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν μεταξὺ τῶν τριῶν αὐτῶν σύμπνοιαν, ἐγκρίνει ἐντελῶς τὸν ἡμέτερον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι, καὶ μοι γνωστοποιεῖ τὰς νέας ὁδηγίας ἃς ἀπεύθυνε τῷ Κ. Κατακάζη, παρὰγγέλλων αὐτῷ νὰ συμπράττῃ ἐντελῶς μετὰ τῶν δύο συναδέλφων του, καὶ νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς διαταγὰς τῆς ἐν Λονδίνῳ συνόδου.

« Ἐχάρην ἐπίσης καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ὁμοφωνίαν τῶν αὐτῶν, καὶ ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν μου ὅπως ὁ Κ. Κατακάζης συμορφωθῇ ἐντελῶς μεθ' ὧν ἐλάβανεν ἀξιολόγων ὁδηγιῶν. Ἐπιμείνατε περὶ τούτου παρὰ τῷ Κ. Νεσσελρόδ. Ἐν Ἀθήναις περισσότερον ἢ πανταχοῦ ἄλλοῦ αἱ προσωπικαὶ σχέσεις τῶν διπλωματικῶν ὑπαλλήλων, ἢ μανία τῶν τοῦ νὰ ἔχωσι προστατευομένους, ἢ εὐκολία μεθ' ἧς παρασύρονται εἰς τὰ πάθη καὶ εἰς τὰς ἐριδας τῶν ἐγγχωρίων φατριῶν, παρεμύρφωσαν πολλάκις τὴν πολιτικὴν τῶν κυβερνήσεών των, καὶ ἤυξην τὸ κακὸν ὃ εἶχον τὴν ἐντολήν νὰ καταπολεμήσωσι. Δὲν συμφέρει, φρονῶ, οὔτε εἰς τὴν Ῥωσίαν, ὡς οὐδ' εἰς ἡμᾶς συμφέρει, ν' ἀνατραπῇ ἡ Ἑλλάς, καὶ νὰ καταστῇ θέατρον ἀταξιῶν, ὀχληρῶν τὸ πρῶτον καὶ σπουδαιοτάτων ἐν τέλει. Ὅπως δ' ἡ κοινὴ ἐνέργεια τῶν ἀντιπροσώπων ἡμῶν ἢ τελεσφόρος, ἀναπόφευκτον εἶναι ἢ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν συμπεριφορὰ αὐτῶν, αἱ ἰδιωτικάς των συνδιαλέξεις μετὰ τῶν Ἑλλήνων ὁπαδῶν των, νὰ συμφωνῶσι μετὰ τῆς ἐπισήμου συμπεριφορᾶς των καὶ μετὰ τῶν ἐπισήμων των λόγων. Ὅταν τρεῖς μεγάλοι αὐταὶ ὁμολογῶσιν ἀλλήλαις σπουδαίως ὅτι ἔχουσι τὴν αὐτὴν θέλησιν, δὲν ἐννοῶ πῶς δύνανται ν' ἀποτυγχά-

νωσιν εἰς αὐτῆς τὴν ἐκπλήρωσιν, καὶ ν' ἀποτρέπωνται τοῦ σκοποῦ των, ἢ νὰ παρεμποδίζωνται ἐν τῇ πορείᾳ των ὑπὸ τῶν ἐξέων ἢ τῶν μανιῶν τῶν δευτερευόντων αὐτῶν ὑπαλλήλων. Καὶ ὅμως οὗτος εἶναι ὁ ἐν Ἀθήναις σκόπελος ἡμῶν. Αὐτὸν καταγγέλλω εἰς τὸ Λονδίνον, παρακαλῶν νὰ σταλῶσι καὶ πρὸς τὸν Κ. Λύον· αἱ αὐταὶ ὁδηγίαι ».

Ταῦτα, νομίζω, θέλουσιν ἀρκέσει ὅπως καταδείξωσι πόσον σπουδαῖα μαθήματα πρακτικῆς πολιτικῆς διὰ τε κυβερνωμένους καὶ διὰ κυβερνῶντας περιέχει ἡ ἱστορία, καὶ μάλιστα ἀπομνημονεύματα τοιαύτην ἔχοντα βεβήτητα καὶ διὰ τὴν περιωπὴν τοῦ γράφοντος, καὶ διὰ τὴν σύνεσιν, παρρησίαν καὶ εὐλικρίνειαν μεθ' ἧς εἰσὶ γεγραμμένα.

P.

ΤΑ ΚΑΤΑ

ΠΕΤΡΟΝ ΚΑΙ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΝ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset.)

—οοο—

Α.

Ὁ ἱππότης Δεζαρσῆς, ἀξιωματικὸς τοῦ ἱππικοῦ, παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας τὸ 1760 ἔτος· εἰδὲ καὶ νέος καὶ πλούσιος, καὶ διὰ τοῦτο ἔχων τοὺς τρόπους νὰ συχναίῃ εἰς τὴν αὐλὴν, τοσοῦτον ὅμως ἐβαρύνθη καὶ τὸν συνήθη βίον του καὶ τοὺς Παρισίους, ὥστε ἀνεχώρησεν εἰς ὠραίαν ἐξοχὴν. Ἀλλ' ἡ μοναξία τὴν ὁποίαν κατ' ἀρχὰς ἠγάπησεν ἤρχισε νὰ τὸν στενοχωρῇ· εἶδεν ὅτι δὲν ἦταν εὐκόλον νὰ λησμονήσῃ διὰ μιᾶς τὰς ἐξεῖς τῆς νεότητος. Καὶ δὲν μετενόησε μὲν ὅτι κατέλιπε τὸν κόσμον, ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐδύνατο ν' ἀπορραΐσῃ νὰ ζήσῃ μόνος, ἀπεφάσισε νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον, ἀλλὰ νὰ εὖρῃ, εἰ δυνατόν, σύζυγον ἀγαπῶσαν ὡς καὶ αὐτὸς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὸν ἀπράγμονα βίον. Δὲν ἐπεθύμει νὰ εἶναι ὠραία ἢ σύζυγός του, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐπεθύμει οὔτε ἄσχημον· τὴν ἤθελε μᾶλλον εὐπαίδευτον καὶ νοήμονα καὶ νὰ ἔχῃ ὅσον ἔνεστιν ἐλιγώτερον πνεῦμα· πρὸ πάντων δὲ τὴν ἤθελεν εὐθυμον καὶ ἱλαρὰν, διότι ἐδόξαζεν ὅτι αἱ δύο αὗται ἰδιότητες ἦσαν τὰ πρῶτα προτερήματα τῆς γυναικός.

Ἠλησίον τῆς ἐξοχῆς τοῦ κατῴκει ἐμπορὸς τις ἔχων θυγατέρα· καὶ ἐπειδὴ ἦτον αὐτεξούσιος, δὲν ἐμέτρησε τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐμποροῦ ἀπόστασιν, ἀλλὰ τὴν ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν πατέρα της. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ αἵτησις του ἐγένετο δεκτὴ.

Ποτὲ γάμος δὲν ἐτελέσθη ὑπὸ αἰσιωτέρας οἰωνούς. Καθόσον προέβαιεν ὁ καιρὸς, ὁ ἱππότης ἀνεκάλυπτε καὶ νέα προτερήματα τῆς γυναικὸς του καὶ ἀναλ-λοῖωτον γλυκύτητα χαρκατῆρος· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ὁ-

(α) * Ὁ Βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Νικόλαος (1841-1843), ὑπὸ τοῦ Κ. Γίζωτου, ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο κόσμων, 1 Ἰαννουαρίου, 1861.

περηγάπησε τὸν σύζυγόν της. Δι' αὐτὸν μόνον ἔχει, εἰς αὐτὸν μόνον ἐπεθύμει ν' ἀρέσκη, καὶ διὰ τοῦτο, εἰ καὶ νέα, οὐ μόνον δὲν ἐνθυμεῖτο τὰς διασκεδάσεις τῆς ἡλικίας της, ἀλλὰ καὶ ᾗχθετο νὰ διέλθῃ ὅλον τὸν βίον της ὅπως καὶ τότε.

Σημειωτέον ὅτι ὁ βίος οὗτος δὲν ἦτο πάντῃ μονήρης, διότι ἐνίοτε μετέβαινον εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἄλλοτε φίλοι ἐπεσκέπτοντο αὐτούς. Ὁ ἱππότης εὐχαριστεῖτο νὰ βλέπῃ συνεχῶς καὶ τῆς γυναικὸς του τοὺς συγγενεῖς, ὥστε αὐτὴ ἐνόμιζεν ὅτι δὲν τοὺς ἀπεχωρίσθη ποτέ. Εὐρίσκετο εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς, καὶ ἀπέλαυνεν εὐτυχίας τὴν ὁποίαν σπανίως ἢ θεῖα πρόνοια χορηγεῖ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· διότι σπανίως αἱ νέαι εὐτυχίαι δὲν καταστρέφουσι τὰς ἀρχαιότερας.

Καὶ ὁ Κ. Δεζαρσῆς εἶχε τὴν αὐτὴν ἀγαθότητα καὶ γλυκύτητα· τὰ πάθη ὅμως τῆς νεότητος καὶ ἡ πείρα τοῦ κόσμου τὴν ὁποίαν εἶχαν ἀποκτήσει, ἐπροξένουν αὐτῷ ἐνίοτε μελαγχολίαν. Ἡ Ἰουλία (οὕτως ὠνομάζετο ἡ Κ. Δεζαρσῆ) ἐσίδητο θρησκευτικῶς τὰς ὥρας τῆς μελαγχολίας του· ἡ καρδία του ἔλεγεν ἔτι δὲν ἔπρεπε νὰ παραπονητῇ διὰ τὰ μικρὰ καὶ διαχρονικά ταῦτα νέφη, τὰ ὁποῖα κατακλύζουσι σημαντικά ὅταν τὰ βλέπωμεν μὲ προσοχὴν, ἀποβαίνουσι δὲ εἰς καπνὸν ὅταν τ' ἀφίνωμεν καὶ περῶσιν.

Ἡ οἰκογένεια τῆς Ἰουλίας συνάκειτο ἐξ ἀγαθῶν ἀνθρώπων, ἐμπόρων πλουτισάντων διὰ τῶν ἰδρώτων αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὸ γῆρας ἦτον οὕτως εἰπεῖν ἀδιάκουπος ἐορτή. Ὁ ἱππότης ἠγάπα πολὺ τὴν ἀνάπαυσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἠγόρασαν διὰ τῆς ἐργασίας, καὶ συμματεῖχεν εὐχαρίστως αὐτῇ. Ναὶ μὲν οἱ τρόποι καὶ τὰ ἥθη των ἦσαν ὁπωσοῦν διάφορα ἐκείνων εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε συνειθίσει, ἀλλ' ἠρέσκετο εἰς ταῦτα ὡς νέαι· ἡ Ἰουλία εἶχε θεῖον ἀξιόλογον, εὐθυμον καὶ φαιδρὸν, ἐνομαζόμενον Γερῶ. Κατὰ πρῶτον αὐτὸς ὑπῆρξε τέκτων, μετὰ ταῦτα δὲ ἐγένετο βαθμηδὸν ἀρχιτέκτων, καὶ κατώρθωσεν εἰσόδημα οὐχὶ εὐκαταφρόνητον. Ὁ θεὸς αὐτὸς ἠγάπα τὴν οἰκίαν τοῦ ἱππότη, ὅστις τὸν ὑπεδέχετο πάντοτε εὐχαρίστως, ἂν καὶ ᾗχθετο ἐνίοτε σκανισμένος καὶ λασπωμένος, διότι καίτοι ἡλικιωμένος καὶ πλούσιος, ὅμως ἐνοστιμεύετο πάντοτε νὰ ἀναβαίνει εἰς τὰς στέγας καὶ νὰ μετρᾷ μὲ τὸν πῆχυν· ἀφοῦ δὲ ἔπινε δύο ἢ τρία ποτήρια καμπανίτου ἤρχιζε νὰ ῥητορεύῃ, « Εἶσαι εὐτυχής, ἔλεγε συνήθως εἰς τὸν ἱππότην, ἀνεψιέ μου, εἶσαι πλούσιος, νέος, ἔχεις καλὴν γυναῖκα, καὶ οἰκίαν καλὰ κατασκευασμένην, τίποτε δὲν σὲ λείπει· σὲ λέγω καὶ πάλιν ὅτι εἶσαι εὐτυχής. »

Ἡμέραν τινὰ ἡ Ἰουλία, ἀφοῦ ὁ θεὸς της εἶπε τὰ ἀνωτέρω, κύψασα πρὸς τὸν σύζυγόν της ἠρώτησεν·

— Ἀφοῦ ἀκούεις αὐτὰ χωρὶς ν' ἀποκριθῇς, θὰ εἰπῇ ὅτι εἶναι ἀληθινά.

Μετά τινα καιρὸν εὐρισκομένη μὲ τὸν σύζυγόν της εἰς τινὰ λόφον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐφαίνετο ὅλη ἡ ἐξοχή των, ἐκάθισεν εἰς τὴν χλόην καὶ εἶπε·

— Προχθεὶς δὲν ἀντεῖπες εἰς τὸν θεὸν μου· νομίζεις λοιπὸν ὅτι ἔχει δίκαιον; εἶσαι τῶντι εὐτυχής;

— Ὅσον ἤμπορεῖ νὰ εἶναι εὐτυχής ἕνας ἄνθρωπος, ἀπεκρίθη ὁ ἱππότης, καὶ δὲν βλέπω τί δύναται ν' αὐξήσῃ τὴν εὐτυχίαν μου.

— Ἐγὼ λοιπὸν, ἐπανέλαβεν ἡ Ἰουλία, ἔχω περισσοτέρας ἐπιθυμίας ἀπὸ σέ, διότι ἤμπορῶ νὰ σὲ ἀναφέρω κἄτι τὸ ὁποῖον μᾶς λείπει, καὶ τοῦ ὁποῖου ἔχομεν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην.

Ὁ ἱππότης νομίσας ὅτι ἐπρόκειτο δι' εὐτελεῖς τι πρᾶγμα, διὰ γυναικεῖαν ὁρεξίν, ἐπρότεινε πολλὰς ἐκασίας μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, ἐν ᾗ ἡ Ἰουλία ἐξεκαρδίζετο γελῶσα. Οὕτω δὲ ἀστειευόμενοι ἐσηκώθησαν καὶ κατέβαινον τὸν λόφον. Ὁ Κ. Δεζαρσῆς ἐτάχυνε τὸ βῆμα καὶ ἕνεκα τῆς κατωφερείας παρέσυρε καὶ τὴν γυναῖκά του. Αὐτὴ ὅμως σταθεῖσα ἐστηρίχθη εἰς τὸν ὄμιον τοῦ ἱππότη καὶ εἶπε·

— Πρόσεχε, φίλε μου, μὴ με βιάζῃς νὰ περιπατῶ τόσον γρήγορα. Πολλὴν ὥραν ἀνεζήτηίς τί ἐπεθύμουν, τὸ ἔχω ἐπάνω μου.

Διὰ τῶν λόγων τούτων ἐνόει ἡ Ἰουλία ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ μήτηρ.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἱ συνομιλίαι των περιστρέφοντο εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, δὲν ὠμίλουν παρὰ διὰ τὸ τέκνον των, διὰ τὰς φροντίδας τὰς ὁποίας θὰ κατέβαλλον δι' αὐτὸ, διὰ τὸν τρόπον δι' οὗ θὰ τὸ ἀνέτρεφον καὶ διὰ τὴν μέλλουσαν ἀποκατάστασίν του. Ὁ ἱππότης ἀπήτησε νὰ προσέχῃ καλῶς ἡ σύζυγός του ὅπως προφυλάξῃ τὸν θησαυρὸν καὶ ἐδιπλασίασε τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην του.

Ὅτε ἤλθεν ἡ ὥρα, νέα κόρη, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Χαρίκλειαν, εἶδε τὸ φῶς. Ἡ δὲ Ἰουλία ἐναντίον τῆς κοινῆς συνηθείας καὶ παρὰ τὴν γνώμην αὐτὴν τῶν ἰατρῶν ἠθέλησε νὰ τὴν βυζάσῃ μόνη. Τόσον δὲ ἐθαύμαζε τὸ κάλλος τῆς θυγατρὸς της, ὥστε κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἤθελε νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτὴν. Καὶ τῶντι σπανίως νεογνὸν ἔχει χαρὰς τόσον εὐρύθμους καὶ τόσον ὠραίους· οἱ ὀφθαλμοὶ του μάλιστα ἐρρίπτον λάμψιν ἑκτακτον. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἰουλία, ἀνατραφεῖσα εἰς μοναστήριον, ἦτο πολλὰ εὐλαδής, ὅτε ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεόν.

Ἐν τούτῳ τὸ παιδίον ἤρχισε νὰ μεγαλῶνῃ καθ' ὅσον δὲ ᾗχθεν ἐβλεπον ἐκπεπληγμένοι ὅτι ἔμενε πάντῃ ἀτάραχον· ἐφαίνετο ὅτι κἀνεὶς κράτος δὲν τὸ προσέβαλε, καὶ ἦτον ἀναίσθητον εἰς ὅλα τὰ λόγια τὰ ὁποῖα αἱ μητέρες ἀποτείνουσιν εἰς τὰ βρέφη· ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐνανούριζαν αὐτὸ ἐστέκετο μὲ ὀφθαλμοὺς ἀνοικτοὺς καὶ ἀκινήτους, παρῆρται μόνον τὴν λάμ-

ψιν τοῦ κυρίου καὶ ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἤκουε τίποτε. Καί ποτε ἐνῶ ἐκοιμάτο ὑπνέτης τις ἀνεποδογύρισε σκεῦος· ἡ μήτηρ ἔτρεξεν ἀμέσως καὶ εἶδεν ἐκστατικῇ ὅτι ἡ κόρη τῆς δὲν εἶχεν ἐξυπνήσει. Ὁ ἱππότης κατεταράχθη ἰδὼν τὰ βέβαια αὐτὰ σημεῖα τῆς δυστυχίας τῆς θυγατρὸς του. Εἰς μάτην ἡ μήτηρ ἠθέλησε νὰ μείνῃ εἰς τὴν ἀπάτην καὶ ἐπροσπάθησε διὰ παντὸς τρόπου νὰ καθησυχάσῃ τὸν σύζυγόν της. Ἐλθὼν ὁ ἱατρός ἐπέβλεψε εὐκλῶς ὅτι ἡ ταλαίπωρος Χαρίκλεια ἦτο καὶ κωφὴ καὶ ἄλαλος.

Β΄.

Ἡ μήτηρ ἠρώτησεν εὐθὺς ἐὰν ὑπῆρχε θεραπεία καὶ ἔμαθεν ὅτι δὲν ἦσαν σπάνια τοιαῦτα παραδείγματα. Ἐπὶ ἐν ἔτος εἶχε τινὰς ἐλπίδας, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπέτυχον ὅλα τὰ μέσα τῆς τέχνης ἀπηλπίσθη τέλος πάντων. Δυστυχῶς τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε τόσαι προλήψεις κατεστράφησαν καὶ ἀνεπληρώθησαν παρ' ἄλλων, ὑπῆρχε καὶ τις ἀνηλεὲς κατὰ τῶν ταλαιπῶρων ἐκείνων τοὺς ὁποίους ὀνομάζομεν βωβοὺς καὶ κωφοὺς. Πολλοὶ σοφοὶ καὶ φιλόανθρωποι διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς βαρβαρότητος ταύτης, καὶ, πρᾶγμα παράδοξον, πρῶτος ἰσπανὸς τις μοναχὸς ἐπεχείρησε τὴν δεκάτην ἑκτὴν ἑκατονταετηρίδα ἐπιχείρημα ἕως τότε ἀπίστευτον, ἐπεχείρησε λέγω, νὰ διδάξῃ τοὺς βωβοὺς νὰ ὁμιλῶσι. Τὸ παράδειγμά του ἐμιμήθησαν καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν ὅπου πολλὰ συγγράμματα ἄξια λόγου ἐξεδόθησαν. Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν προαίρεσιν. Ναὶ μὲν ἐγίνετό τι καλὸν ἀλλὰ σχεδὸν κατὰ τύχην καὶ χωρὶς πολλὴν κερπὸν. Παντοῦ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς Παρισίους μεταξὺ καὶ τῶν πλέον πεπολιτισμένων οἱ βωβοὶ καὶ κωφοὶ ἐθεωροῦντο ὡς ὄντα κατηραμένα. Ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο νὰ ὁμιλήσωσιν ὑπέθετον ὅτι οὔτε νὰ σκεφθῶσιν εἶχον ἱκανότητα. Καὶ ἐὰν μὲν ἦσαν πλουσίων τέκνα τὰ ἐστελλον εἰς μοναστήριον, ἐὰν δὲ πτωχῶν τὰ κατελίμπανον ἂντὶ νὰ τὰ λυπῶνται τ' ἀπεστρέφοντο.

Ὁ ἱππότης ἐκυριεύθη μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀπὸ μεγίστην λύπην· μέγα μέρος τῆς ἡμέρας ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του ἢ περιφέρετο εἰς τὰ δάση, καὶ ὅσάκις ἔβλεπε τὴν γυναῖκά του ἐπροσπάθει νὰ φαίνεται εὐθυμὸς καὶ νὰ τὴν παρηγορῇ· ἀλλὰ καὶ ἡ Ἰουλία ἦτον εἰς ἄκρον περίλυπος. Ἡ δυστυχία εἰς τὴν ὁποίαν ἀξίως περιπίπτομεν προκαλεῖ μὲν τὰ δάκρυα, δάκρυα ὅμως παράκχιρα καὶ ἀνωφελῆ· ἀλλ' ἡ δυστυχία εἰς τὴν ὁποίαν ὑποπίπτομεν ἀναξίως καταβάλλει τὸν νοῦν καὶ ῥίπτει εἰς ἀθυμίαν.

Καὶ λοιπὸν οἱ δύο σύζυγοι οἱ ὅποιοι τόσον ἀντηγαπῶντο ἤρχισαν νὰ βλέπωσιν ἀλλήλους μὲ λύπην καὶ νὰ προσέχωσι νὰ μὴν ἀπαντῶνται εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ὠμίλουν διὰ τὴν εὐτυ-

χίαν των. Ὁ ἱππότης ἀποχωρήσας ἐκουσίως εἰς τὴν ἐξοχὴν του πρὸ ὀφθαλμῶν εἶχε τὴν εὐδαιμονίαν, ἥ τις τῶνόντι ἤλθεν αἰφνης εἰς αὐτόν· ἡ δὲ Ἰουλία, ἡ ὁποία εἶχεν ὑπανδρευθῇ ἄνευ προηγουμένης κλίσεως, ἠσθάνθη μετὰ ταῦτα ἀληθῆ ἀγάπην, καὶ ἀγάπην ἥ τις ἦτον ἀμοιβαία. Ἀλλ' αἰφνης τρομερὸν ἐμπόδιον ἀνεφύη μεταξὺ αὐτῶν, καὶ τὸ ἐμπόδιον τοῦτο ἦτον ἴσια ἴσια τὸ ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ ἀντὶ ἱεροῦ δεσμοῦ.

Τὸν αἰφνίδιον καὶ σιωπηλὸν τοῦτον χωρισμὸν, τρομερότερον καὶ διαζυγίου καὶ δεινότερον θανάτου μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐρχομένου, καθίστα τοιοῦτον ἡ ἀκατάσχετος ἀγάπη τῆς μητρὸς πρὸς τὸ τέκνον της, καὶ ἡ ἀπιστροφὴ τοῦ πατρὸς πρὸς αὐτὸ, ὥστε μὲ ὅλην τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν ὑπομονὴν του τὴν ἐθεώρει ὡς κατάραν Θεοῦ.

— Καὶ πρέπει νὰ μισῶ τὴν κόρην μου; ἐσκέπτετο πολλάκις περιπατῶν μόνος. Μήπως εἶναι σφάλμα ἐδικόν της; Ἀνὲν ἔπρεπεν εἶς ἐναντίας νὰ τὴν λυποῦμαι, νὰ προσπαθῶ νὰ μετριάσω τὴν θλίψιν τῆς γυναικὸς μου, νὰ κρύπτω τί αἰσθάνομαι καὶ νὰ φροντίζω διὰ τὸ τέκνον μου; Ποῖον θὰ εἶναι τὸ μέλλον του ἐὰν ἐγὼ, ὁ πατήρ του, τὸ ἐγκαταλείψω; τί θὰ γίνῃ; ὁ Θεὸς μὲ τὸ ἔστειλε, καὶ πρέπει νὰ τὸ δεχθῶ. Ποῖος θὰ τὸ φροντίσῃ; ποῖος θὰ τὸ ἀναθρέψῃ; ποῖος θὰ τὸ προστατεύσῃ; Εἰς τὸν κόσμον ποῖον ἄλλον ἔχει παρὰ τὴν μητέρα του καὶ ἐμέ; Ἀνὲν θὰ εὖρη σύζυγον, καὶ δὲν θ' ἀποκτήσῃ ποτὲ οὔτε ἀδελφὸν οὔτε ἀδελφήν· φθάνει μία δυστυχὴς εἰς τὸν κόσμον. Ἀνὲν θὰ εἶχα βεβαίως καρδίαν ἂν δὲν ἀφιέρωνα τὴν ζωὴν μου εἰς τὸ νὰ καταστήσω τὴν ἐδικὴν της ὑποφερτὴν.

Καὶ τοιαῦτα σκεπτόμενος ἐπανήρχετο εἰς τὰ ἴδια ἀπόφασιν ἔχων σταθερὰν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ πατρικὰ καὶ συζυγικὰ καθήκοντα· εὗρισκε τὴν γυναῖκά του ἔχουσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τὸ τέκνον της, καὶ γονυπετῶν ἐμπροσθέν των ἐλάμβανε τὰς χεῖράς της, καὶ ἔλεγεν ὅτι ἔμαθεν ὅτι ὑπάρχει περίφημος τις ἱατρός τὸν ὁποῖον θὰ φέρῃ ὅτι πολλάκις ἐθεραπεύθησαν τοιαῦτα νοσήματα καὶ τὰ παρόμοια. Καὶ ταῦτα λέγων ἐλάμβανε εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ θυγάτριον καὶ τὸ περιέφερεν εἰς τὸν θάλαμον· εὐθὺς ὅμως ἐπύρχοντο εἰς τὴν κεφαλὴν του τρομεροὶ λογισμοί· ἡ ἰδέα τοῦ μέλλοντος, ἡ ὄψις τοῦ ἀτυχοῦς ὄντος οὐτινος αἱ αἰσθήσεις ἦσαν κλεισταί, ἡ ἀπιστροφὴ, ἡ ἀηδία, ὁ οἶκτος, ἡ καταφρόνησις τοῦ κόσμου τὸν κατέβαλλον, τὸ πρόσωπόν του ὡχρία καὶ αἱ χεῖρές του ἔτρεμον· καὶ ἀποδίδων τὸ παιδίον εἰς τὴν μητέρα ἔστρεψε τὸ πρόσωπον διὰ νὰ μὴ φανῶσι τὰ δάκρυά του.

Εἰς ταύτας τὰς στιγμὰς ἡ Ἰουλία περιεπτύσσετο περιπαθῶς τὴν θυγατέρα της, καὶ τὴν ἠτένιζε μὲ ἀφάτον ἀγάπην. Ποτὲ δὲν παρεπονείτο· ἤρχετο εἰς τὸν κοιτῶνά της, ἀπέθετε τὴν Χαρίκλειαν εἰς τὴν

κοιτίδα της καὶ κατέτριβεν ὥρας ὁλοκλήρους, σιωπηλὴ ὡς καὶ τὸ βρέφος εἰς τὸ νὰ τὴν βλέπῃ.

Τὸ πάθος τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ τέλους τοσοῦτω ἰσχυρὸν, ὥστε ἐνίοτε ἐσιώπα σιωπὴν ἀδιάκοπον ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας. Εἰς μάτην ὠμίλουν εἰς αὐτήν. Ἐφάνετο ὅτι ἤθελε νὰ μάθῃ ἐξ οἰκείας πείρας τί πρᾶγμα ἦτο τὸ σκότος τοῦ πνεύματος ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατεῖχετο τὸ θυγάτριόν της.

Ἰμίλει διὰ νευμάτων μὲ τὴν κόρην της, ἥτις μόνην αὐτὴν ἐνόει. Οἱ ἄλλοι κάτοικοι τῆς οἰκίας καὶ αὐτὸς ὁ ἱππότης ἐφάνιντο ξένοι εἰς τὸ βρέφος· ἡ μήτηρ τῆς Ιουλίας, γυνὴ χυδαία, δσάκις ἤρχετο εἰς τοῦ γαμβροῦ της, ἄλλο δὲν ἔκαμνε παρὰ νὰ ὀμιλῇ διὰ τὴν δυστυχίαν τῆς θυγατρὸς της. Νομίζουσα ὅτι ἐδείκνυνεν εὐαισθησίαν, ἐθρηνηλόγει ἀδιακόπως, καὶ ποτε μάλιστα εἶπεν ὅτι ἦτο προτιμότερον νὰ μὴν ἐγεννᾶτο.

— Καὶ τί θὰ ἔκαμνες; ἠρώτησεν ἀγανακτήσασα ἡ Ιουλία, ἐὰν ἐγεννώμην καὶ ἐγὼ ὡς τὸ τέκνον μου;

Ὁ δὲ θεὸς Γερῶ, ὁ ἀρχιτέκτων, δὲν ἐθεώρει τόσῳ μέγα δυστύχημα τὸ νόσημα τῆς ἀνεψιάς του. — Ἡ σύζυγός μου, εἶλεγεν, ἦτον τόσῳ φλύαρος, ὥστε ὅλα τὰ πράγματα, ὅποιαδήποτε, μὲ φαίνονται προτιμότερα. Ἡξεύρομεν ἀπὸ τώρα ὅτι ἡ νέα αὐτὴ ποτὲ της οὔτε θὰ εἶπῃ οὔτε θ' ἀκούσῃ κακὰ λόγια, καὶ ὅτι δὲν θὰ ξεχωρίνῃ τὸν κόσμον μὲ τὰ τραγοῦδιά της. Δὲν θὰ εἶναι φιλόνεικος, δὲν θὰ ὑβρίζει τὰς ὑπηρετρίδας, ὡς τὸ ἔκαμνε ἀδιακόπως ἡ γυναῖκά μου· δὲν θὰ ἐξυπνᾷ ἂν ὁ ἄνδρας της βήχῃ, ἢ ἂν ἐξυπνᾷ προτιμότερα θὰ φροντίζει τὰ τῆς οἰκίας της· θὰ εἶναι διακριτικὴ· θὰ βλέπῃ καθαρά, διότι οἱ βωβοὶ ἔχουν καλὰ 'μάτια'· θὰ κρατῇ καλὰ κατὰστιχα καὶ μὲ μόνα τὰ δάκτυλά της ἂν μετρᾷ, καὶ θὰ πληρόνῃ, ἂν ἔχῃ χρήματα, χωρὶς πολλὰ λόγια· θὰ ἡξεύρῃ οἰκοθεῖν τὰς ἀγαθὰς πράξεις καὶ θὰ τὰς κάμνῃ, τὸ ὁποῖον εἶναι προτιμότερον ἀπὸ τὸ νὰ τὰς λέγῃ μόνον· ἐὰν ἔχῃ καλὴν καρδίαν θὰ τὴν δείχνῃ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ βάλλῃ μέλι εἰς τὰ χεῖλη της. Ναὶ μὲν δὲν θὰ γελᾷ μὲ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ δὲν θ' ἀκούῃ εἰς τὸ γεῦμα τοὺς μεθυσμένους ῥήτορας· θὰ εἶναι εὐμορφῇ, θὰ ἔχῃ πνεῦμα καὶ δὲν θὰ κάμνῃ κρότον· δὲν θὰ εἶναι ὑποχρεωμένη, ὡς τυφλὴ, νὰ ἔχῃ σκυλίον διὰ νὰ περιδιαβάξῃ. Μὰ τὴν πίστιν μου ἂν ἦμην νέος θὰ τὴν ὑπανδρεύομην· καὶ σήμερον ὅτε εἶμαι γέρον καὶ χωρὶς τέκνα, τὴν πέρνω εὐχαρίστως ὡς κόρην μου ἐὰν σὰς βαρύνῃ.

Ὅτε ὁ Κ. Δεζαρσὴς ἤκουε ταῦτα ἐνεθαβρόνετο καὶ ἐπλησίαζε τὴν γυναῖκά του. Καὶ οἱ δύο ἐμειδίον διὰ τὸν ἀπότομον μὲν ἀλλ' εὐεργετικὴν ἀγαθότητα τοῦ θεοῦ των, ὁ ὅποιος ὅλα τὰ ἔδλεπε μέλι καὶ γάλα. Καὶ ὅμως δὲν ἦσαν μέλι καὶ γάλα· διότι ὅλοι οἱ λοιποὶ ἔδλεπον ἐντρομοὶ τὴν δυστυχίαν τοῦ θυγατρίου.

Γ.

Ἐν τοσοῦτω αὐτὸ κῦξανε· ἐπειδὴ δὲ μόνην αἴσθησιν εἶχε τὴν ὄψιν, ὡς τὰ πρῶτα βλέμματα οὕτω καὶ αἱ πρῶται κινήσεις τῶν χειρῶν του διευθύνθησαν πρὸς τὸ φῶς. Καὶ ἡ ὠχροτέρα τοῦ ἡλίου ἀκτὶς ἐπροξένει εἰς αὐτὸ ἀγαλλίασιν.

Ὅτε δὲ ἤρχισεν νὰ περιπατῇ, παρτήρει καὶ ἤγγιζε μὲ πολλὴν περιέργειαν ὅλα τὰ πράγματα, ἀλλὰ μὲ τινὰ δειλίαν ἅμα δὲ καὶ εὐχαρίστησιν, αἵτινες ἀπεδείκνυν ὅτι ἦτο ζωηρὰ ὡς παιδίον καὶ συνεσταλμένη ὡς γυνή. Ἄμα ὡς ἔδλεπέ τι νέον ἔτρεχε πρὸς αὐτὸ ὡς ἂν ἤθελε νὰ τὸ λάβῃ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐστρέφετο πρὸς τὴν μητέρα της ὡς ἂν ἤθελε νὰ τὴν συμβουλευθῇ. Ὡμοιάζε λευκὴν γαλῆν ἥτις, σταματᾷ καὶ δὲν προχωρεῖ ἐὰν καθ' ὁδὸν ἀπαντήσῃ λάσπη· ἢ ἄλλο τι ἱκανὸν νὰ μολύνῃ τὸ περίλευκον δέρμα της.

Παιδιά τινὰ τῆς γειτονίας ἐρχόμενα ἐπαιζόν μὲ τὴν Χαρίκλειαν· καὶ περίεργος ἦτον ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τὰ ἔδλεπεν ὅτε ὠμίλουν. Τὰ παιδιά, ἔχοντα σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, ἐδοκίμαζον νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ λόγια τῶν τροφῶν των, ἀνοίγοντα τὰ χεῖλη· τὸ ἀνοιγμα δὲ τοῦτο ἐφάνετο ἀπλοῦν κίνημα εἰς τὴν ταλαίπωρον Χαρίκλειαν. Καὶ ἐνίοτε διὰ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐνόησεν ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὰς μικρὰς συντρόφους της.

Ἡ Ιουλία ἦτον ἀδιακόπως μὲ τὴν κόρην της· παρτήρει ἐναγώνιος καὶ τὰς παραμικροτέρας πράξεις καὶ τὰ παραμικρότερα κινήματά της. Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ μαντεύσῃ ὅτι ἱερεὺς τις θὰ ἔφερε μετ' ὀλίγον φῶς εἰς τὸν ζοφερὸν τοῦτον κόσμον, πόσον θὰ ἐσκίρτα ἀπὸ χαρὰν!

Ὅτε αἱ μικραὶ σύντροφοι τῆς Χαρίκλειας μεγαλῶσασαι ἤρχισαν νὰ διδάσκωνται ἀπὸ διδασκάλισσαν, ἡ ταλαίπωρος αὐτὴ ἐδείκνυν ὅτι ἐλυπεῖτο εἰς ἄκρον διότι δὲν ἐδίδον διδασκάλισσαν καὶ εἰς αὐτήν. Εἰς γειτονικὴν τινὰ οἰκίαν ἦτο γραψίς τις Ἀγγλίσ· ἡ ὁποία ἐδίδασκε μικρὸν παιδίον νὰ συλλαβίζῃ καὶ τὸ μετεχειρίζετο μὲ αὐστηρότητα· ἡ Χαρίκλεια παρευρίσκατο εἰς τὸ μάθημα, παρτήρει μὲ ἀπορίαν τὸ παιδίον παρακολουθοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος τὰς προσπαθείας του καὶ ἀγωνιζομένη οὕτως εἶπεν νὰ τὸ βοηθήσῃ καὶ ὅτε τὸ ἐμάλλωνεν ἡ διδασκάλισσα, αὐτὴ ἔκλαιε.

Τὰ μαθήματα τῆς μουσικῆς τὴν κατέθλιβον ἔτι μάλλον. Ἰσταμένη πλησίον τοῦ κυμβάλου ἐτάνυε καὶ ἐκείνη τὰ μικρὰ δάκτυλά της ἀτενίζουσα ἀσκαρδαμυκτὶ μὲ τοὺς μάρους καὶ ὠραιστάτους ὀφθαλμούς της τὴν διδασκάλισσαν. Ἐφάνετο ἐρωτώσα τί ἐπραττε, καὶ ἐκτύπει ἐνίοτε τὰ κόκκαλα τοῦ κυμβάλου μὲ γλυκύτητα μὲν ἀλλ' ὅπως οὖν ὠργισμένη.

Ἡ ἐντόπωσις τὴν ὁποίαν ἐπροξένουν εἰς ἄλλα παιδία τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα δὲν τὴν ἐξέπληττε.

παρετῆρει ὅλα τὰ πράγματα καὶ τὰ ἐνθυμεῖτο. Ὅτε ὅμως τὰ ἐβλεπε δακτυλοδεικτοῦντα τὰ πράγματα αὐτὰ καὶ κινεῖντα τὰ χεῖλη, ἐκυριεύετο ἀπὸ ἀθυμίαν ἀπεσώρετο εἰς τινὰ γωνίαν καὶ μὲ πέτρην ἢ μὲ ξύλον ἐχάρασσε μηχανικῶς σχεδὸν εἰς τὴν γῆν κεφαλαῖά τινὰ γράμματα τὰ ὅποια εἶδε τὰ παιδιά νὰ συλλαβίζωσι.

Ἡ ἐσπερινὴ προσευχὴ τὴν ὁποίαν καθ' ἐσπέραν ἔκαμνον τὰ παιδιά τῆς γειτονίας ἐφαίνετο εἰς τὴν Χαρίκλειαν αἶνεγμα ἢ μυστήριον. Ἐγονάτιζε μὲν καὶ αὐτὴ καὶ ἤκωνε τὰς χεῖρας ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἐννοῇ διὰ τί. Ὁ ἱππότης θεωρῶν τοῦτο ὡς βεβήλωσιν ἔλεγε·

— Πάρετέ τιν ἀπ' ἐδῶ· δὲν θέλω νὰ βλέπω αὐτὸν τὸν πειθησιμόν.

— Ἐγὼ ζητῶ συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀπεκρίθη ποτὲ ἡ μήτηρ.

Ἡ Χαρίκλεια ἐδείκνυεν ἐκ νηπιότητος σημεῖα τῆς περιέργου ἐκείνης ιδιότητος τὴν ὁποίαν οἱ μὲν Σκῶτοι ὀνομάζουσι διπλὴν ὄρασιν, οἱ δὲ μαγνητισταὶ προσπαθοῦσι νὰ παρὰδεχθῶσι, καὶ οἱ ἱατροὶ κατατάττουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταξὺ τῶν ἀσθενειῶν· ἡ μικρὰ βωβὴ καὶ κωφὴ προησθάνετο ἐρχομένους ἐκείνους τοὺς ὁποῖους ἠγάπα, καὶ ἔτρεχεν εἰς προὔπαντήσιν των.

Τὰ δὲ ἄλλα παιδιά οὐ μόνον τὴν ἐπλησίαζον μὲ φόβον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπέφευγον ἐνίοτε μὲ καταφρόνησιν· ἄλλοτε πάλιν τολμηρόν τι παιδίον ἤρχετο πρὸς αὐτὴν καὶ ἰστάμενον ἀποτόμως τῇ ὠμίλει καὶ τὴν ἐπροκάλει ν' ἀποκριθῇ. Ὅτε τὰ παιδιά συνήρχοντο διὰ νὰ χορεύσωσιν, αὐτὴ μόνη ἐκάθητο μακρὰν, καὶ ἠκολούθει τὸν ῥυθμόν, σείουσα τὴν ὠραίαν τῆς κεφαλὴν, ἀλλὰ μὲ ἥθος μελαγχολίας ἅμα δὲ καὶ εὐπρεπείας ὥστε ἐκίνει τοὺς βλέποντας εἰς συμπάθειαν.

Μία τῶν συντρόφων τῆς κατεγίνετό ποτε εἰς τινὰ πρᾶξιν ἀριθμητικὴν πολλὰ βραχεῖαν καὶ πολλὰ εὐκολον, ἀλλὰ δὲν κατάρθωσε νὰ τὴν τελειώσῃ ἂν καὶ ἐμέτρει μὲ τὰ δάκτυλά της· ἡ δὲ Χαρίκλεια ἐννοήσασα ὅτι ἐσφαλλε καὶ θέλουσα νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν της, ἔτεινεν ἀνοικτὰς καὶ τὰς δύο τῆς χεῖρας. Σημειωτέον ὅτι εἶχον διδάξαι εἰς τὴν Χαρίκλειαν ἀπλούστατά τινὰ πράγματα, καὶ διὰ τοῦτο ἤξευρεν ὅτι δύο καὶ δύο κάμνουσι τέσσαρα. Καὶ πνευματῶδες ζῶον καὶ πτηνὸν μαυθάνει νὰ μετρήῃ κατὰ τρόπον, τὸν ὅποιον δὲν γνωρίζομεν, ἕως δύο καὶ τρία. Λέγεται μάλιστα ὅτι μία καρακάξα ἐμέτρησεν ἕως πέντε. Ἀλλ' ἡ Χαρίκλεια, καθὼς ἄνθρωπος, ἐδύνατο νὰ μετρήσῃ καὶ περισσύτερα. Ἦνοιξε λοιπὸν καὶ τὰ δέκα τῆς δάκτυλα καὶ τὰ ἐδείκνυεν εἰς τὴν μικρὰν φίλην τῆς μὲ τόσῃν ἀγαθότητι, ὥστε θὰ τὴν ἐξελάμβανέ τις ὡς τίμιον ἄνθρωπον μὴ δυνάμενον νὰ πληρώσῃ.

Ἄν καὶ ἡ φιλοκαλία γεννᾶται ἐκ νηπιότητος εἰς τὰς γυναικας, ἡ Χαρίκλεια ὅμως δὲν ἐδίδε κανὲν σημεῖον.

« Περιέργον, ἔλεγεν ὁ ἱππότης, μία μικρὰ κόρη νὰ μὴν ἐννοῇ τί ἐστὶ εὐμορφὴν φόρεμα. » Ἡ δὲ Ἰουλία μειδιῶσα περίλυπος ἀπεκρίνετο· « Καὶ ὅμως εἶναι ὠραία. » Καὶ συγχρόνως τὴν ἠνάγκαζε νὰ περιπατήσῃ ἐμπροσθεν τοῦ πατρὸς της διὰ νὰ ἴδῃ καλλίτερον τὸ ἀνάστημά της τὸ ὅποιον ἤρχιζε νὰ σχηματίζεται, ἅμα δὲ καὶ τὸ χαριέστατον παιδικὸν βᾶδισμά της.

Καθ' ὅσον δὲ ἠλικιοῦτο ἡ Χαρίκλεια ἐδείκνυε μεγίστην ἀγάπην, δὲν λέγω πρὸς τὴν θρησκείαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐνόει, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἐκκλησίας τὰς ὁποίας ἐβλεπεν. Ἰσως εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν της τὸ ἀκατανίκητον ἐκείνο αἶσθημα ἕνεκα τοῦ ὁποίου δεκαετὲς παιδίον συλλαμβάνει καὶ διατηρεῖ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ φορέσῃ πενιχρὸν φόρεμα, νὰ ἀναζητῇ ὅ,τι εἶναι πτωχὸν καὶ ὅ,τι πάσχει καὶ νὰ περάσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅλην τοὴν ζωὴν. Πολλοὶ ἀδιάφοροι καὶ μάλιστα φιλόσοφοι θ' ἀποθάνωσι χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ τις ἐξ αὐτῶν τὸ αἶσθημα τὸ ὅποιον ὅμως ὑπάρχει.

« Ὅταν ἤμην παιδίον δὲν ἐβλεπα τὸν Θεὸν ἐβλεπα μόνον τὸν οὐρανόν ». Ἰδοὺ φράσις ὑψηλὴ γραφείσα ὡς γνωστὸν, ἀπὸ ἑνὸς βωβὸν καὶ κωφόν. Ἡ Χαρίκλεια δὲν εἶχε βεβαίως τόσῃν δύναμιν. Ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας πολλάκις κακῶς ζωγραφισμένη, ὁ ἀναγνώστης λέγων τὸν Ἀπόστολον μὲ φωνὴν λεπτὴν καὶ κακὴν, ὁ κανδυλάπτης ἀνάπτων τὸν πολυέλαιον καὶ, τίς οἶδε, τί ἄλλο ἀνυψοῦσι τὸν νοῦν ἐνὸς παιδίου. Ἀλλὰ τί μᾶς μέλει τὸ πόθεν, ἀφοῦ ὁ νοῦς ἀνυψοῦται;

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ. (*)

— 000 —

Ἀπὸ αὐτοῦ κατὰ ἀνατολὰς εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως εὐρίσκεται ὁ μέγας καὶ περιβόητος Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς ὁ ἱερός καὶ σεβάσιμος Ναὸς πρὸ τοῦ νὰ οἰκοδομηθῇ, ἀσεβεῖς τινὲς ἄνθρωποι παρακινούμενοι ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ἔφεραν πολὺ χῶμα ἐξωθεν καὶ ἐσκέπασαν αὐτὸν τὸν τόπον, καὶ ὅλον τὸ σπήλαιον τοῦ παναγίου Τάφου, καὶ τὸν ἔστρωσαν λίθους, καὶ τὸν ἔκαμαν ὥσαν λόφον τεχνικόν, καὶ ἔκτισαν ἐπάνω του εἰδωλεῖον τῆς βδελυρᾶς Ἀφροδίτης, καὶ ἔκαμαν ἐκεῖ

(*) Ἐκ τοῦ συγγράμματος, τοῦ ἐπιγραφομένου « Προσκυνητάριον ἢ περιγραφή τῆς Ἀγ. πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κλ. ὑπὸ Χρυσάνθου τοῦ ἐκ Προύσης. Ἐκδ. Β'. ἐν Μόσχῃ 1837.